

Kärsiviä siskoksia ja kaunista kapinaa – narratiiveja nu shusta nykypäivän mediateksteissä

Siiri Rantala
Jyväskylän yliopisto
Historian ja etnologian laitos
Kulttuurit ja yhteisöt muuttuvassa
maailmassa
Kandidaatintutkielma

25.2.2023

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	3
1.1. AIHEEN ESITTELY	3
1.2. NU SHUN HISTORIAA	4
1.3. TUTKIMUSKYSYMYKSET	5
1.4. AIEMPI TUTKIMUS	7
2. TEORIA JA KÄSITTEET	8
3. AINEISTO JA METODI	10
3.1. AINEISTON KERÄÄMINEN JA RAJAUS	10
3.2. METODINA NARRATIIVINEN ANALYYSI	11
3.3. EETTISET KYSYMYKSET	12
4. ANALYYSI	13
4.1. TEKSTEISSÄ TOISTUVAT ILMAISUT	13
4.2. MIILLAINEN KERTOMUS ILMAISUJEN POHJALTA RAKENTUU?	17
4.3. MAHDOLLISIA SYITÄ TIETYNLAISEEN KERRONTAAN	18
5. POHDINTA JA PÄÄTÄNTÖ	20
LÄHTEET JA KIRJALLISUUS	22

1. Johdanto

1.1. Aiheen esittely

''Halusin, että he oppisivat kunnioittamaan elämäänsä, joka oli enimmäkseen surkeaa. Monet heistä olivat köyhistä perheistä, jotka naittivat heidät pois nuorina ja kokemattomina. He kokivat murheita joutuessaan eroon vanhemmistaan, menettäessään lapsia ja eläessään uuden sukunsa alhaisimpina ja arvottomimpina jäseninä, ja liian monella oli mies, joka pieksi vaimoaan. Tiedän paljon naisista ja heidän kärsimyksistään, mutta en vielääkään tiedä miehistä juuri mitään.''

- Lumikukka ja salainen viuhka, Lisa See (2005)

Kandidaatin tutkielmassani käsittelen nu shua (女书). Toteutan aiheesta aineistolähtöisen tutkimuksen, jossa tarkastelen sitä, millaista tarinaa nu shusta eri narratiivien kautta kerrotaan nykypäivän julkaisuissa ja tämän kautta tehdä päätelmiä nu shun asemasta ja merkityksestä nykypäivänä. Johdannossa esittelen tutkittavan ilmiön eli nu shun ja myöhemmissä osioissa kerron, mitä siitä tutkin ja miten.

Kyseessä on ''naisten salakieleksi'' monesti kutsuttu kirjoitusjärjestelmä, jota pidetään maailman ainoana pelkästään naisten käytössä olleena kirjoitettuna kielenä. Nu shu tarkoittaa suomeksi käännettynä naisten kirjoitusta. Se on kirjoitusjärjestelmä, joka on johdettu kiinan kielen hanzhi-merkeistä ja ollut yksinomaan kiinalaisten, koulutuksen ulkopuolelle suljettujen maalaisnaisten käytössä. Nämä naiset olivat yleensä hanzhi-merkkien osalta kirjoitustaidottomia ja osasivat pelkästään naisten kirjoitusmerkkejä eli nu shua, jota opetettiin yleensä äidiltä tyttärelle. (Idema 2009, 3, 5; Liu 2017; Lo, 2012.)

Kirjoitusjärjestelmä on kotoisin Kiinasta Hunanin provinssin Jiangyongin piirikunnasta ja ollut käytössä pääosin siellä. Nu shun syntyajasta ei ole varmaa tietoa, jotkut arvelevat sen syntyneen noin tuhat vuotta sitten, mutta esimerkiksi Fei-wen Liu on pystynyt tutkimuksissaan jäljittämään nu shua vain 150–200 vuoden päähän. Tämä epävarmuus johtuu historiallisten lähteiden puutteesta, sillä suurin osa nu shu -kirjoituksista on poltettu kirjoittajansa mukana tämän kuoltua tai muuten tuhottu (Idema 2009, 3; Lee 2004; Liu 2017; Lo, 2012.)

Nu shua on käytetty naisten väliseen yhteydenpitoon, rukousten, laulujen ja runojen sekä elämäkertojen kirjoittamiseen, yleensä kirjoittamalla musteella viuhkaan tai paperille tai kirjomalla kankaalle. Nu shu -lauluja myös kokoonnuttiin laulamaan yhdessä. Paikallisen legendan mukaan sen

kehitti Yuxiu -niminen tyttö, joka naitettiin Jiangyongista keisarin palatsiin. Yuxiu oli palatsissa onneton ja kehitti salakielen, jolla pystyi lähettämään rehellisiä kirjeitä kotiväelleen ja kertomaan niissä tunteistaan sensuroimattomasti ilman pelkoa, että jäisi kiinni. Legenda kuvaa hyvin nu shun käyttötarkoitusta: yksi sen päätarkoituksista oli ilmaista ja purkaa surua (Lee 2004; Liu, 2017.)

Historiankirjoitus sekä Kiinassa että muualla maailmassa on perinteisesti ollut hyvin miesvaltaista eikä naisten ääni juurikaan pääse kuuluviin. Nu shu -kirjoituksissa kuuluu nimenomaan maalaisnaisten oma ääni, jolla he pääsevät kertomaan elämästään ja itselleen tärkeistä asioista (Liu 2017; Lo, 2012.)

1900-luvun jälkipuolella kyseisen kirjoituksen käyttö loppui lähes kokonaan yhteiskunnan muuttumisen myötä. Nu shu ”löydettiin” 1950-luvulla ja 80-luvulla tieto siitä levisi myös Jiangyongin ja Kiinan ulkopuolelle. Vaikka nu shusta käytetään usein nimitystä ”naisten salakieli”, tosiasiaa miehetkin tiesivät nu shun olemassaolosta ja pystyivät todennäköisesti ymmärtämään sitä ääneen laulettuna, olihan nu shu johdettu ”miesten” kirjoituksesta (Idema 2009, 3–4; Lee, 2004; Lo, 2012.)

Nu shu -sanasta löytyy useampia latinalaisille aakkosille käännettyjä kirjoitusmuotoja. Itse käyttämäni kirjoitusasu on sama kuin Hanna Tarkan tekemässä *Lumikukka ja salainen viuhka* -kirjan suomennoksessa, koska mielestäni se toimii suomenkielisessä tekstissä ja siihen olen itse tottunut. Kyseinen romaani on myös se, joka alun perin tutustutti minut nu shun maailmaan. Jo vuosia sitten kirjaa ensimmäistä kertaa lukiessani pidin aihetta hyvin mielenkiintoisena ja mietin, miksen ollut koskaan aiemmin kuullut siitä. Pidän tärkeänä pitää aihetta ja näiden naisten tarinoita pinnalla muistutuksena siitä, miten epätasa-arvoista kohtelua naisten on täytynyt ja täytyy osittain edelleen kestää.

Olen muutenkin kiinnostunut ja viehätynyt kaikesta Kiinaan ja Aasiaan liittyvästä ja myöhemmin opinnoissani olen pyrkinyt suuntautumaan näihin aiheisiin. Minua ei siis yhdistä tutkimusaiheeseeni mikään muu, kuin suuri kiinnostus sitä kohtaan.

1.2. Nu shun historiaa

''Näistä syistä olen aina sanonut nuorille naisille, jotka on naitettu Lun sukuun ja muillekin, joihin sain lopulta yhteyden opettamalla heille nu shua, että heidän kannatti heti pyrkiä synnyttämään poikavauva. Pojat ovat naisen minuuden perusta. Pojat luovat naiselle identiteetin ja tuovat hänelle arvokkuutta -- ja taloudellista arvoa''.

- *Lumikukka ja salainen viuhka*, Lisa See (2005)

Tutkimukseni ei varsinaisesti käsittele nu shun historiaa, mutta kirjoitan tässä osiossa lyhyesti sen historiasta ja oloista, joissa se on syntynyt, jotta lukija pääsisi helpommin kiinni tutkimusaiheeni maailmaan. Kuvailemalla 1800-luvun Jiangyongia pyrin avaamaan sitä, mitä varten nu shu on alun perin kehitetty ja miksi sille on ollut tarve. Rajaus 1800-lukuun johtuu siitä, että todisteet nu shun käytöstä löytyvät siltä aikakaudelta.

1800-luvun Kiina oli – etenkin maaseudulla – hyvin patriarkaalinen yhteiskunta. Nainen oli konfutselaisen filosofian mukaan alisteinen kolmelle: isälleen, aviomiehelleen ja pojalleen. Tyttöjen jalat sidottiin ja naiset viettivät suurimman osan elämästään sisällä tehden käsitöitä tärkeimpänä tarkoituksenaan mennä hyviin naimisiin ja synnyttää poikia. Kun tyttö meni naimisiin ja muutti miehensä luokse, hän saattoi pitää yhteyttä kotiin ja nuoruuden ystäviinsä nu shu -kirjeillä ja kertoa uudesta elämästään juuri sellaisena kuin sen koki (Idema 2009, 8–9, 22; Liu, 2017.)

1.3. Tutkimuskysymykset

Vaikka nu shu on ollut käytössä vain hyvin pienellä alueella Kiinassa, se on herättänyt paljon kiinnostusta löytymisensä jälkeen. Oletan tämän johtuvan salakieltä ympäröivän mystisyyden lisäksi myös siitä, että naiset ympäri maailmaa näkevät lukutaidon ulkopuolelle jätettyjen naisten kehittämän oman kielen voimaannuttavana. Tarve saada äänensä kuuluviin ja pystyä kertomaan suruistaan, tarpeistaan ja ajatuksistaan on universaali (Lo, 2012). Tarkoitukseni on tutkia sitä, millaisia merkityksiä nykypäivän länsimainen yleisö on rakentanut tälle vanhalle, Kiinan maaseudulla kehitetylle kirjoitusjärjestelmälle.

Keskeisin tutkimuskysymykseni on, miten nu shu nykyaikana nähdään ja koetaan. Tarkentavia kysymyksiä ovat: Mistä suuri kiinnostus vanhaa kirjoitusjärjestelmää kohtaan johtuu? Onko se valjastettu feministien voimaantumiseen? Nähdäänkö se vahvojen feministien aseena patriarkaattia

vastaan? Mitä teemoja nu shuhun siitä puhuttaessa liitetään? Mitä se nykyajan ihmisille merkitsee?
Millaista tarinaa siitä kerrotaan?

1.4. Aiempi tutkimus

Nu shusta ei tietääkseni ole aiemmin tehty tutkimusta Suomessa tai suomeksi. Tämä käsitykseni perustuu siihen, etten ole löytänyt yhtäkään suomen kielistä tai suomalaisilla alustoilla julkaistua tutkimusartikkelia nu shusta. Suomenkieliselle tutkimukselle nu shusta on siis ainakin tilaa tässä maailmassa ja yksi tutkimukseni tarkoituksista on tuoda tätä ainutlaatuista kulttuuria myös suomalaisten tietoon.

Nu shu -tutkimuksen ehdottomasti tunnetuimpia nimiä on Cathy Silber, joka on tehnyt väitöskirjaansa varten kenttätutkimusta Tongkoun kylässä Jiangyongissa. Hän on elänyt puoli vuotta syrjäisessä Tongkoun kylässä havainnoiden ja haastatellen viimeisiä elossa olleita nu shun taitajia 80-luvulla (See 2005, 415; Young 2017.) Monesti esiin nousee myös Liming Zhao, jota pidetään Kiinan johtavana nu shu -tutkijana tutkittuaan aihetta yli kolmekymmentä vuotta (Wang, 2017). Nu shun suuren yleisöön tietouteen on tuonut pääosin Lisa See romaanillaan *Lumikukka ja salainen viuhka* (2005), joka on fiktiivisyydestään huolimatta tarkka kuvaus naisen elämästä 1800-luvun Jiangyongissa. Romaania varten See on tehnyt tutkimusta nu shusta ja kenttätyömatkan Jiangyongiin ja kirjan taustatutkimusta on kehitetty hyvin tehdyksi (Ho 2011, 192 Dun, 2021 mukaan).

Muita paljon nu shusta kirjoittaneita tutkijoita ja journalisteja ovat muun muassa Lin-lee Lee, Fei-wen Liu ja William Chang. Mainitsemisen arvoinen on myös Wilt L. Ideman kirja *Heroines of Jiangyong: Chinese narrative ballads in Women's script*, joka on ensimmäinen englanninkielinen käännös säilyneistä nu shu -kirjoituksista.

Suurin osa löytämästäni ja lukemastani tutkimuksesta käsittelee tavalla tai toisella nu shun historiaa. Nykypäivän asemasta, käytöstä tai maineesta tutkimusta löytyy huomattavasti vähemmän. Tärkeänä lähteenä minulle on toiminut Kimberly Estensonin tutkimus nu shun representaatiosta ja siihen liitetyistä narratiiveista. Lisäksi Du Xingjie on tarkastellut Lisa Seen teoksessa esiintyviä nu shusta ja naisten asemaa koskevia narratiiveja tekstissään *Destruction of Patriarchal Society by Nu Shu in Snow Flower and Secret Fan*.

2. Teoria ja käsitteet

Tarkoitukseni on tarkastella sitä kuvaa, mikä ihmisillä nu shusta on nykypäivänä. Yksi keskeisimmistä tutkimuskysymyksistäni liittyy siihen, onko historian hämäristä esiin kaivettu nu shu valjastettu länsimaissa feministisen voimaantumisen välineeksi. Tässä luvussa käsitelen ja avaen voimaantumisen sekä vallan käsitteitä ja niiden suhdetta nu shuhun.

Voimaantuminen on terminä suosittu ja moni käyttää sitä määrittelemättä tai tietämättä täysin, mitä se tarkoittaa. Voimaantumisen ytimessä on voima tai valta, riippuen siitä, kuinka sanan *power* kääntää. Kyseisellä sanalla viitataan yleensä kykyyn saada toiset toimimaan tahtonsa mukaisesti muiden omista toiveista välittämättä. Se on jotakin, mikä vallitsee henkilöiden tai asioiden välisissä suhteissa. Valtasuhteissa jollakin tai joillakin on vaikutusta ja kontrollia toisen tai toisten toimintaan (Czuba ja Page, 1999.) Tässä kontekstissa päätän itse käyttää käännöstä valta, vaikka suomenkieliseen sanaan ”voimaantuminen” onkin sisällytetty sana ”voima”.

Voimaantuminen on sitä, kun omat käsitykset siitä, mikä on mahdollista, muuttuvat. Se on moniulotteinen prosessi, joka auttaa yksilöä saamaan kontrollin omasta elämästään. Voimaantumiseksi kutsutaan sitä muutosprosessia, jonka aikana omat käsitykset valtasuhteista muuttuvat. Tämän prosessin mahdollistaa idea siitä, että valtasuhteet voivat muuttua. (Czuba ja Page, 1999; Mandal, 2013.)

Nimenomaan naisten voimaantumisesta puhutaan paljon ja Mandalin (2013) mukaan se johtuu siitä, että melkein kaikissa yhteiskunnissa, maissa ja kulttuureissa läpi historian naisia on alistettu monin eri keinoin. Naisten voimaantumisen hän kuvailee olevan sitä, kun naiset voimaantumisen prosessin kautta ymmärtävät voimansa, mahdollisuutensa ja identiteettinsä kokonaisuudessaan (Mandal, 2013.) Toki muutkin kuin naiseksi identifioituvat voivat voimaantua nu shusta, mutta olen nyt keskittynyt puhumaan nimenomaan naisista sen takia, että nu shu ilmiönä oli alun perin hyvin sukupuolittunut ja rajattu nimenomaan naisten käyttöön, kuten nimikin jo kertoo.

Voimaantumiseen kuuluvat vapaus, itsenäisyys, kestävyys, käsitys omista vahvuuksista, itsekontrolli sekä valta ja vapaus päättää omasta elämästään ja tehdä omia valintojaan (Mandal, 2013). Tämä pätee mielestäni hyvin nu shun maailmaan, koska 1800-luvun Jiangyongin naisilla ei ollut itsenäisyyttä tai vapautta tehdä omia valintoja, eikä heitä kannustettu käyttämään ja kehittämään vahvuuksiaan.

Voimaantumiseen liittyvät valta ja kontrolli ovat keskeisiä asioita myös nu shun maailmassa: miehillä oli selkeästi paljon valtaa naisiin nähden ja nu shulla oli mahdollisuus keinuttaa tätä valtasuhdetta.

Usein voimaantuminen merkitsee alistetun ihmisryhmän vallan tai voiman lisääntymistä (Mandal, 2013). Vaikka nu shun todellisesta vaikutuksesta naisten asemaan ollaan montaa mieltä, se kuitenkin toi Jianyongin naisille mahdollisuuden tehdä jotain täysin omaa ja toimia edes yhdellä elämän alueella itsenäisesti. Kirjoittaessaan elämästään näillä naisilla oli kontrolli siihen, millaisena heidän elämänsä nu shu -teksteissä kuvataan. Nu shu kuvataankin usein alistettujen naisten kapinallisena tekona luoda jotakin aivan omaa ja sitä kautta voimaannuttavaa. Aineistoa analysoidessa otan huomioon tämän näkemyksen ja tarkastelen sen yleisyyttä sekä todenmukaisuutta.

Aineistoa analysoidessani otan huomioon myös väitteen siitä, että länsimaiset feministit, journalistit ja tutkijat ovat vääristäneet kuvaa nu shusta ja sitä käyttäneistä naisista (esim. Estenson, 2019; Sala, 2018). Tämän väitteen mukaan länsimaisesta keskustelusta löytyy kaksi stereotypiaa, joihin nämä naiset yleensä asetetaan: joko heidät esitetään täysin avuttomina ja alistettuina kungfutselaisen yhteiskunnan uhreina tai sitten raivokkaina, miehiä vihaavina patriarkaatin kaatajina. Kumpikaan stereotypia ei ole täysin totta, vaan ne on luotu paitsi dramaattisempien mediatarinoiden toivossa mutta myös siksi, että nu shun tarina sopisi paremmin länsimaisen feminismin ajatuksiin (Estenson, 2019.)

Ajatus nu shusta patriarkaatin vastaisena aseena ja voimaannuttavana tekona yhdistyvät käsitykseen naisen tilasta, joka on sosiaalisen todellisuuden tuottama käsitys siitä, millaisella alueella ja ”asetuksilla” yksilö voi toimia. Naisten tilaa toimia on kavennettu monessa patriarkalisessa yhteiskunnassa kautta historian. 1800-luvun Kiinassa naisen tila oli hyvin rajoitettu ja nu shun luominen voidaan nähdä oman tilan luomisena. Tässä omassa tilassa toimiminen luo naisille kokemuksia toimijuudesta, mikä mahdollistaa voimaantumista ja valtasuhteiden muuttumista. Nu shu voidaan nähdä ”hiljaisena kapinana” rajoittavia yhteiskuntarakenteita vastaan. Xingjie Du esittää jopa, että nu shu on ainakin jollain tasolla tuhonnut patriarkaalista systeemiä (Du, 2021; Islamiyah ja Koiri, 2017.)

Kimberly Estenson ja Ilaria Maria Sala esittävät nu shun mispresentaation olevan kulttuurista omimista, kun länsimaalaiset ottavat tämän perinteisen kirjoitusjärjestelmän ja luovat siitä omiin tarkoituksiinsa sopivan kuvan. On käyty keskustelua siitä, onko nu shu sen saaman julkisuuden myötä irrotettu alkuperäisestä merkityksestään ja omittu Jiangyongin naisten salaisuudesta koko maailman

omaisuudeksi. Onko kaikki julkisuus hyvästä uhanalaiselle kulttuuriperinnölle, vai onko perinteen vääristyminen pahempaa kuin sen katoaminen? Nu shun tarinan uudelleenkirjoittamisen voidaan nähdä ottavan valtaa pois nu shuta historiassa käyttäneiltä naisilta, vaikka tarkoitus on ollut päinvastainen (Esim. Estenson, 2019; Liu, 2017; Sala 2018.)

3. Aineisto ja metodi

3.1. Aineiston kerääminen ja rajaus

Olen tehnyt lähes kaiken tiedon keräämisen netistä löytyviä artikkelitietokantoja hyödyntäen, koska ainut Suomesta löytyvä nu shua edes jonkin verran käsittelevä teos on Lisa Seen *Lumikukka ja salainen viuhka* -romaanin suomennos. Tämä romaani on se, joka minut nu shun maailmaan alun perin johdatti.

Olen etsinyt ja valinnut tutkimukseni aineistoksi kolme nu shua käsittelevää mediatekstiä. Nämä kaikki olen löytänyt netin hakukoneiden kautta käyttämällä esimerkiksi hakusanoja ”nu shu” ja ”nu shu feminism”. Olen käynyt läpi suuren määrän hakutuloksia ja valinnut analysoimani tekstit sen perusteella, minkä tekstien koen tuovan nykypäivän ihmisten käsityksiä nu shusta esiin parhaiten ja joissa on löydettävissä siitä kertovia narratiiveja. Aineiston analyysia aloitellessani aineistoni koostui noin seitsemästä mediatekstiaineistosta, joiden joukossa oli muun muassa länsimaalaisia lehtiartikkeleita, blogitekstejä ja järjestöjen nettisivuja. Tutkielman vähäisen laajuuden takia jouduin rajaamaan analysoimani aineiston määrän kolmeen, joten valitsin keräämäni aineiston joukosta kolme mielestäni sopivinta ja kiinnostavinta tekstiä.

Kaikki aineistoni on englanninkielistä siitä käytännön syystä, että se oli ainut tarpeeksi hyvin osaamani kieli, jolla nu shusta löytyi materiaalia. Näin ollen päätin rajata tutkimukseni käsittelemään englanninkielistä mediaa ja länsimaista kuvaa nu shusta. Jätän siis nu shun kotimaan Kiinan median tarkasteluni ulkopuolelle ja keskityn siihen, millaista tarinaa länsimainen media kertoo. Aineistojen kirjoittajien länsimaalaisuuden olen arvioinut kirjoittajasta löytyneiden tietojen – usein nimi ja kotipaikka – ja tekstin julkaisualustan perusteella.

Hakua tehdessäni en ollut rajannut tekstilajia kovinkaan tarkasti, mutta aineiston ulkopuolelle rajoittuivat tieteellisissä julkaisuissa julkaisut tekstit. Tämä johtuu siitä, että tarkoitukseni on

perehtyä valtavirran käsityksiin nu shusta ja asiaan perehtyneiden tutkijoiden näkemys asiasta poikkeaa usein valtaosan näkemyksestä. Etsin pääasiassa blogikirjoituksia ja ei-tieteellisten lehtien artikkeleita, mutta olin avoin kaikelle mielenkiintoiselle, mitä tulisi vastaan. Tiedonhakuni avainsanoja ovat olleet: nu shu, Kiina, naiset, kiinan kirjallisuus, naisten kirjoittama kirjallisuus, sukupuoli, feminismi.

3.2. Metodina narratiivinen analyysi

Aineisto analysoidaan käyttäen narratiivista analyysia. Narratiivinen analyysi kohdistaa huomionsa kertomuksiin tiedon välittäjänä ja rakentajana ja siihen, millaisia merkityksiä asioille annetaan tarinoiden kautta (Heikkinen 2010, 143, 156). Ihmiset tulkitsevat maailmaa ja sen tapahtumia kertomuksina ja tarinankerronta on ihmisen perustavanlaatuinen ominaisuus (Heikkinen 2010, 145; Syrjälä 2001, 248). Näin ollen tutkimalla ihmisten luomia kertomuksia, voidaan saada tietoa kertojista, joiden todellisuutta kertomukset rakentavat. Narratiivista analyysia voidaan kuvailla uuden kertomuksen tuottamiseksi aineiston kertomusten perusteella. Tämä tuotettava uusi kertomus pyrkii tuomaan esiin aineiston keskeisiä teemoja ja kertomaan tarinaa tarinan kertojista ja näiden arvoista ja todellisuudesta (Heikkinen 2010, 149.)

Narratiivisen analyysin avainkäsitteitä ovat tarina ja kertomus. Tarina syntyy, kun sarjalle tapahtumia annetaan merkityksiä ja siitä syntyy merkityksellinen kokonaisuus, jolla on yleensä alku ja loppu. Tarinaan valitut tapahtumat eivät ole toisistaan irrallisia, vaan niiden välillä jonkinlainen syy-seuraussuhde. Voidaan esimerkiksi ajatella, että patriarkaalinen yhteiskunta ja naisten alisteinen asema ovat syy, jolle naisten oman salakielen syntyminen on seuraus. Tarina syntyy siitä, että näiden kahden asian välille on luotu syy-seuraussuhde. Kertomus on tarinan esitys. Tutkin siis kertomuksia, joiden kautta nu shu ilmiönä esitetään (Hänninen 2010, 161–162.)

Kiinnostuin tästä analyysimetodista, koska koen tarkastelevani tutkimuksessani sitä, millaista tarinaa nu shusta kerrotaan. Näen nu shun nimittäin kiehtovana kertomuksena, joka houkuttelee uppoutumaan syvemmälle sen maailmaan. Tiedän, etten ole ainut, jonka mielestä kyseessä on kiinnostava kertomus mystisestä salakielestä. Sen sijaan, että analysoisin nu shua itsessään, analysoin siitä kertovia tekstejä, jotka luovat kertomuksen kyseisestä ilmiöstä. Tämän kertomuksen kautta taas rakentuu ihmisten kuva ja käsitys ilmiöstä, jonka kautta voidaan toivottavasti tehdä johtopäätöksiä jostakin yleisemmästä, esimerkiksi ajattelutavasta.

Heikkisen (2010) mukaan narratiivisessa analyysissä ei välttämättä pyritä ”totuuteen” tai objektiiviseen tietoon, koska kaikki on subjektiivista ja se, millaiset tarinat ihmisiin vetoavat, kertoo siitä, mitä nämä ovat itse elämässään kokeneet ja mitä pitävät merkityksellisenä. Kertomukset kertovat siitä, miten ihmiset näkevät maailman ja millaisia tarinoita pitävät kertomisen arvoisina eli millaisia merkityksiä yksilöt antavat asioille tarinoiden kautta. Se pyrkii luomaan autenttisen kuvan ihmisten sisäisestä maailmasta, josta tarinat ovat peräisin. Kun tutkin sitä, millaisia kertomuksia nu shusta kerrotaan, saan selville, millainen merkitys ilmiölle on annettu ja millaisena se nähdään ja voin tehdä omia päätelmiäni siitä, mistä kyseinen tulkinta johtuu (Heikkinen 2010, 154, 156, 157.)

3.3. Eettiset kysymykset

Suurin osa aineistostani koostuu englanninkielisestä tekstistä ja olen sitä lukiessani itse kääntänyt tutkimukseni kannalta oleelliset kohdat englannista suomeksi. Pyrin siihen, ettei sanoma tai sisältö muutu käännettäessä, mutta virheet ovat aina mahdollisia. Lisäksi tutkin kiinalaiseen eli minulle vieraaseen kulttuuriin liittyvää kulttuurista ilmiötä. En siis pysty koskaan pääsemään täysin sisälle kiinalaiseen tai etenkin 1800-luvun kiinalaisen maaseudun kulttuuriin, vaan minulla on aina omat länsimaalaiset lähtökohtani, ajatusmaailmani ja ennakkoluuloni. Pyrin kuitenkin ymmärtämään ja kunnioittamaan tätä vierasta kulttuuria niin hyvin kuin vain pystyn.

Tutkimukseni fokus ei kuitenkaan ole itse nu shun tutkimisessa, vaan aiheeseen liittyvän länsimaisen keskustelun. Sitä minä en tarkastele ulkopuolelta, vaan olen siinä ainakin jollakin tasolla osallisena. Olen länsimaalainen feministi. Tutustuin nu shuhun alun perin lukemalla siitä kaunokirjallisen romaanin. Näin ollen lähtökohtani on todennäköisesti sama, kuin monella tutkimieni tekstien kirjoittajista. Olen kuitenkin pyrkinyt lukemaan tutkimustietoa nu shusta, laajentamaan käsitystäni siitä ja ymmärtämään mahdollisimman hyvin, millainen merkitys sillä on historiassa oikeasti ollut.

Aineistooni ja sen käyttöön ei liity tietoturvakysymyksiä, koska kaikki käyttämäni aineisto on avointa, netissä kaikkien saatavilla olevaa materiaalia. En kerää tutkimusta tehdessäni kenenkään henkilötietoja, vaan tutkimuksen kohteena ovat netistä löytyvät tekstit.

4. Analyysi

4.1. Teksteissä toistuvat ilmaiset

Olen valinnut lukuisten nu shua käsittelevien mediatekstien joukosta kolme aineistoa, joita tässä analyysiosiossa tarkastelen. Kyseiset tekstit ovat keskenään melko erityyppisiä ja eri tarkoituksiin tuotettuja, mutta niitä yhdistää se, että ne kaikki on julkaistu jollakin länsimaalaistaustaisella julkaisualustalla ja niissä käsitellään nu shua. Tarkoitukseni on näiden aineistojen ja niissä esiintyvien narratiivien kautta saada käsitys siitä, millaisena kirjoittajat nu shun näkevät. Näiden havaintojen pohjalta koostan tyyppitarinan, joka havainnollistaa sitä, millaisena kertomuksena kyseinen ilmiö länsimaisissa mediateksteissä nähdään.

Aineistoikseni valikoituivat *Hidden Letters* -elokuvan arvostelu, kielikursseja tarjoavan Language Trainersin nu shua esittelevä kirjoitus sekä NuShu Sisters -järjestön nettisivut. Olen koonnut listan asioista ja ilmauksista, joiden olen havainnut toistuvan nu shua käsittelevissä mediateksteissä – analysoimieni tekstien lisäksi myös monessa analyysin ulkopuolelle jääneessä lukemassani tekstissä – usein ja jotka vaikuttavat siihen, millainen tarina kirjoitusjärjestelmästä muodostuu. Seuraavaksi käyn jokaisen aineiston läpi ja etsin niistä listastani löytyviä ilmauksia. Sen jälkeen tarkastelen niiden esiintymistiheyttä eli sitä, kuinka monessa tekstissä mikäkin ilmaus tuli esiintyä ja mikä on yleisin nu shuhun niissä liitetty narratiivi. Lista asioista ja sanoista, joita tunnistin monista aiheita käsittelevistä teksteistä ja joita tässä analyysissä etsin: Voimaantuminen (empowerment), salainen (secret), kapina/taistelu (rebel/fight), alistaminen/alistuneisuus (oppression/oppressed), suru/huoli/kärsimys (sorrow/sadness/suffering), sisarus (sisterhood), ääni (voice), sekä feminismi (feminism).

Ensimmäinen aineistoni on Alliance of Women Film Journalists -allianssin (AWFJ) sivustolla 3.12.2022 julkaistu elokuva-arvostelu Violet Fengin elokuvasta *Hidden Letters* (2022). Kyseessä on dokumenttielokuva nu shun selviytymistaistelusta nyky-Kiinassa. Valitsin arvostelun mukaan tutkielmaani siksi, että elokuvan lisäksi siinä puhutaan paljon myös nu shusta yleisesti ja se tuo mielestäni hyvin esiin kirjoittajien näkemyksiä ilmiöstä. AWFJ:n kirjoittajakunta koostuu naispuolisista elokuvakriitikoista, toimittajista ja muista media-alalla toimivista naisista ja sivustolle julkaistaan AWFJ:n jäsenten kirjoittamia elokuva-arvosteluja naisten tekemistä elokuvista tarkoituksenaan parantaa naisten näkyvyyttä elokuva-alalla. Voisi siis olettaa, että kyseiset henkilöt tarkastelevat nu shua feminististen silmälasien takaa.

Elokuva-arvostelusta esiintyivät kaikki etsimäni termit. Analysoimaani elokuva-arvostelua on ollut kirjoittamassa useampia henkilöitä, joten tietyt ilmaisut saattavat toistua useamman kirjoittajan kohdalla. Tekstiin on sisällytetty yhteensä kymmenen eri henkilön näkemys elokuvasta.

Tarkastelemistani termeistä kolme esiintyi jo tekstin ensimmäisessä lauseessa, jossa nu shu kuvaillaan ”kiinalaisten naisten *salaiseksi* kirjoituskieleksi, joka *voimaannuttaa* vuosisatoja vanhaa, salassa pidetyn *sisaruuden* perintöä”. Tämä on ainut kerta, kun voimaantuminen mainitaan kyseisessä tekstissä. Nu shun salaisuus taas mainitaan kuudessa eri kohtaa kuuden eri kirjoittajan toimesta. Yleisin esiintymismuoto on se, kun nu shusta käytetään nimeä ”salakieli” tai ”salainen kirjoitus”.

Salaisuuden lisäksi yleisin tekstissä nu shuhun liitetty asia oli naisten kohtaama alistaminen, joka sekin mainittiin kuudessa kohtaa. Moni kirjoittajista kuvailee nu shuta käyttäneiden naisten kärsimyksiä ja alistamisen muotoja, kuten jalkojen sitomista ja koulutuksen ulkopuolelle jättämistä. Naisten roolia ja kyseisen ajan yhteiskuntaa kutsutaan rajoittaviksi ja alistaviksi. Toiseksi tiheinten esiintyivät kapinallisuus ja sisaruus, molemmat neljässä kohtaa. Pam Grudy esimerkiksi kuvailee nu shun olleen hienovaraista kapinaa ja Liz Whittemore kutsuu sitä ”kauniiksi kapinaksi”. Cate Marquis kuvailee nu shun välittävän sisaruuden sanomaa ja Susan Wloszczyna käyttää nu shun käyttäjistä ilmausta ”kärsivät siskokset”. Kolme kirjoittajaa mainitsee sanan feminismi, esimerkiksi kun Whittemore kuvailee nu shua ”hiljaiseksi feministiseksi liikkeeksi”. Suru ja ääni mainitaan molemmat vain kerran. Whittemore kuvailee nu shun vapauttaneen kiinalaisten naisten hiljennetyt äänet ja Marilyn Ferdinand viittaa siihen, että elokuvassa nu shun kerrotaan olevan surun ja tuskan ilmaisemista varten.

AWJF:n elokuva-arvostelusta saan itse sellaisen kuvan, että kirjoittajat ovat hyvin vaikuttuneita nu shusta ilmiönä. Tärkeimpinä nu shuhun liitettävänä asioina nämä kirjoittajat analyysini perusteella kokivat Jiangyongin naisten lähtöasetelman sekä nu shun salaisen luonteen. Jokainen tekstin kymmenestä kirjoittajasta mainitsi vähintään jommankumman. Vähintään suuri osa heistä tuntuu omaksuneen ajatuksen siitä, että nu shu oli kulta-aikanaan salaisuus.

Toiseksi tärkeimpinä tulevat nu shun käytön kapinallisuus sekä sisaruus, jota se luo toisilleen kirjoittavien naisten välille. Myös feminismi on mainittu useamman kerran. Voisin siis päätellä, että AWJF:n naiset näkevät nu shun feministisenä tekona ja sen kehittäneiden naisten tilannetta huonona ja vääränä. Moni heistä näkee nu shun kapinana ja vastaiskuna patriarkaliselle systeemille. Heille

tärkeää on myös naisten välinen yhteys – sisaruus – mikä näkyy myös heidän omassa toiminnassaan eli elokuva-alan naisten allianssin pyörittämisessä. Moni kirjoittajista myös peilaa nu shuta ja menneisyyttä nykypäivän maailmaan ja siihen, miten paljon korjattavaa naisten asemassa edelleen on, joten voi olla, että nu shun tarina on koskettanut heitä myös henkilökohtaisella tasolla.

Toisena aineistona on Language Trainers -yrityksen sivulla 21.8.2013 julkaistu Anna Snyderin kirjoittama teksti ”Secrets and subversion in China: Nu Shu”. Teksti on informatiivinen ja esittelee nu shuta ilmiönä. Language Trainers ei tarjoa nu shun opetusta, ja artikkeli tuntuu hieman irralliselta heidän sivuillaan, mutta todennäköisesti artikkelin tarkoituksena on jakaa tietoa mielenkiintoisesta kieleen liittyvästä ilmiöstä. Tekstistä löytyy viisi etsimistäni termeistä: Salainen, kapinallisuus, sisaruus, alistettu ja ääni. Ensimmäiset löytyvät jo otsikosta, jonka voi kääntää: ”Salaisuuksia ja kumouksellisuutta Kiinassa”. Otsikko luo siis jo kuvan siitä, että kyseessä on salaista toimintaa, joka voi johtaa jonkinlaisen vallan kumoamiseen.

Tässä aineistossa eniten ilmaantuvuuskertoja saivat alistaminen ja kapinallisuus. Alistaminen sanana ilmenee kolmessa kohtaa, minkä lisäksi tekstissä kuvaillaan naisia alistaneita käytänteitä samoin kuin ensimmäisessä aineistossa. Teksti esittää nu shun ”toimineen kumouksellisena tekona ja solidaarisuutena alistetuille ja marginalisoiduille”. Myös kuvauksen nu shun kapinallisuudesta voi löytää kolmesta kohtaa: kahdessa kohdassa mainitaan kumouksellisuus (subversion), minkä lisäksi teksti väittää Jiangyongin naisten kehittäneen nu shun tullakseen tasa-arvoisiksi miesten kanssa, mikä tarkoittaa kapinaa miesvaltaisuutta vastaan.

Sisaruus, sureminen ja ääni mainitaan kaikki yhden kerran ja kaksi niistä esiintyy samassa lauseessa: ”Nu shu oli naisille väylä kehittää itselleen ääni ja sisaruuden side”. Sisaruuden voisi laskutavasta riippuen laskea esiintyvän kahdessa kohtaa, sillä tekstissä puhutaan myös lao tong -suhteista, jotka olivat kahden tytön välisiä sopimuksella solmittavia suhteita, joita pidettiin biologista siskoutta syvempinä ja vahvempina suhteina. Teksti ei mainitse feminismiä eikä voimaantumista, mutta antaa nu shusta kuitenkin kuvan aseena patriarkaattia vastaan puhumalla toistuvasti sen kumouksellisuudesta. Jiangyongin naisten kärsimys tuodaan myös useasti esille muun muassa kuvailemalla naisen roolia ja mahdollisuuksia – avioliitto tai prostituutio – tuon ajan Kiinassa. Tilanteen viitataan olleen jopa niin sietämättömän huono, että naisten itsemurhat olivat yleisiä etenkin alueilla, joilla ei ollut käytössä naisten omaa kirjoitusta.

Kolmanneksi aineistokseni valikoitui NuShu Sisters -organisaation nettisivu. NuShu Sisters on voittoa tavoittelematon järjestö, jonka tavoitteena on parantaa tyttöjen ja naisten elämää, voimaannuttaa ja yhdistää naisia ympäri maailmaa. Etusivulla esitellään järjestön missio: ”Partnering with those empowering women to lead in their strength and beauty”. Järjestö tekee yhteistyötä eri tahojen kanssa, osallistuu hyväntekeväisyysprojekteihin ja järjestää työpajoja, joissa naiset ”oppivat kilpailemisen sijaan kehuaan ja voimaannuttamaan toisiaan yhteiskunnan vaatimusten alle alistumisen sijaan” ja löytämään koko voimansa sisaruuden kautta.

Järjestö nimennyt itsensä nu shun mukaan, sen logossa esiintyy nu shu -kirjoitusmerkkejä ja sivustolla on myynnissä nu shu -merkeillä varustettuja t-paitoja ja rannekoruja. Varsinaiseen toimintaan nu shu ei kuitenkaan liity, esimerkiksi mikään sivustolta löytämäni järjestön tapahtuma ei liity nu shuhun tai Kiinaan. Järjestö perustelee nimivalintansa sillä, että he jakavat samat ”visiot” kuin nu shuta käyttäneet naiset aikoinaan ja he kannustavat puhumaan ”uutta rakkauden kieltä”, millä ilmeisesti tarkoitetaan rakastavaa, hyväksyvää ja kunnioittavaa puhetta.

Sivulta löytyy lyhyt selostus nu shun historiasta. Tässä analyysissä perehdyn nyt siihen osioon. Teksti sisältää etsimistäni termeistä seitsemän. Tiheimmin esiintyy ajatus nu shun salaisuudesta. Se mainitaan kolmessa kohtaa, kuten kun nu shun kuvaillaan olevan ”salassapitoa ja kauneutta”. Seuraavana listassa on alistaminen, joka mainitaan kahdesti, minkä lisäksi teksti kuvailee melko tarkasti jalkojen sitomista ja järjestetyistä avioliitoista. Kapinallisuus mainitaan kahdesti, nu shun esitetään olleen metodi taistella alistamista vastaan.

Suru/kärsimys mainitaan kolmesti, teksti pitää tärkeänä nu shun roolia surujen jakamisessa ja purkamisessa. Sisaruudesta puhutaan kahdessa kohtaa: sanaa ”sisaruus” käytetään kerran, minkä lisäksi tekstissä puhutaan myös valasisarista, mikä oli Jiangyongissa käytetty nimitys 2–7 hengen ryhmästä tyttöjä, jotka kirjoittivat kirjeitä ja vierailivat toistensa luona (Lo, 2012). Lisäksi ääni mainitaan kerran, kun sen säilyttämiseen viitataan keinona olla alistumatta. Voimaantumista ei mainita historiaosiossa, mutta muissa sivuston osioissa sitäkin useammin. NuShu Sistersin luomassa tarinassa korostuvat tukalan lähtötilanteen lisäksi naisten sisaruus, rohkeus ja vahvuus. He ovat ottaneet nu shun tarinan ja liittäneet sen omiin visioihinsa.

Tässä vielä yhteenveto siitä, mitä ilmauksia analysoimissani aineistoissa käytettiin eniten:

Voimaantuminen	1
Salainen	11
Kapinallisuus/taistelu	8
Sisaruus	7
Naisten kohtaama alistaminen	11
Suru/murhe/kärsimys	5
Feminismi	3
Ääni	3

4.2. Millainen kertomus ilmaisujen pohjalta rakentuu?

Luodakseni selkeän kuvan siitä, millaisena nu shun tarina aineistoissani kerrotaan, muodostan tyyppikertomuksen sen pohjalta, millaisia kuvauksia, ilmaisuja ja teemoja aineistoissa ilmeni sisällönanalyysissa. Tyyppikertomuksen idea on nostaa esiin aineistojen keskeisiä teemoja ja konfiguroida niistä uusi kertomus, joka kuvastaa näitä tarinoita ja niiden kertojien tapaa nähdä kyseinen ilmiö, tässä tapauksessa nu shu (Heikkinen 2010, 122).

Useissa tapauksissa on järkevää luoda useampi tyyppikertomus kuvastamaan eri henkilöiden tulkintoja ja toisistaan poikkeavia kertomuksia, mutta tässä tapauksessa aineiston rajallisen määrän ja samankaltaisen kerronnan takia konfiguroin kolmesta aineistostani vain yhden tarinan. Aineistojen kertomuksissa on toki eroja: esimerkiksi NuShu Sisters ottaa huomioon sen, että tosiasiasa miehet tiesivät nu shun olemassaolosta, kun kaksi muuta aineistoa puhuvat koko tekstin ajan salakielestä ja AWJF keskittyy muuta enemmän nykypäivän näkökulmaan. Yhdistän tyyppikertomukseen kaikki kolme aineistoa mahdollisimman tasapuolisesti.

Tyyppikertomus nu shusta:

Jiangyongin Sankaritar elää 1800-luvun Jianyongissa, Kiinan maaseudulla. Tavat, rakenteet ja perinteet ovat hyvin naisia alistavia ja rajoittavia. Naiset on eristetty yhteiskunnasta sekä henkisesti että fyysisesti. Heidät on jätetty koulutuksen ja lukutaidon ulkopuolelle ja tyttöjen, myös Jiangyongin Sankarittaren, jalat on sidottu nuorella iällä, jotta jaloista tulisi mahdollisimman

pienikokoiset, mikä tekee kävelemisestä hyvin vaikeaa. Paljoa hänen ei tarvitsekaan kävellä, koska Jiangyongin Sankaritar viettää päivänsä sisällä eikä hänellä ole juurikaan asiaa kodin ulkopuolelle. Kuten kaikki muutkin hänen tuntemansa tytöt, myös Jiangyongin Sankaritar naitettiin hänelle tuntemattomalle miehelle. Hän jätti perheensä ja muutti miehensä taloon, missä hänellä ei ole mitään valtaa. Jiangyongin Sankaritar tuntee suurta surua menetyksistään ja tukahdutetusta asemastaan, muttei pysty jakamaan sitä kenenkään kanssa uudessa kodissaan. Mutta onneksi hänellä on keino taistella ja tehdä hiljaista vastarintaa sortoa vastaan. On naisten oma salainen kirjoitus, jota hän on oppinut sukunsa naisilta. Kamarissaan hän kastaa siveltimen musteeseen ja kirjoittaa sillä hentoja ja kauniita nu shu -merkkejä viuhkan sisään. Näin hän pitää yhteyttä valasisariinsa, purkaa suruaan ja taistelee eristäytymistä vastaan. Nu shu on valonsäde hänen toivottomaan elämäänsä, jota hän ei välttämättä edes jaksaisi ilman naisten yhteistä salaista kieltä. Se yhdistää hänet muihin kylän naisiin ja yhdessä miesten tietämättömissä he säilyttävät äänensä ja itsekunnioituksensa. Nu shu jatkaa elämäänsä vielä Jiangyongin valasisarten jälkeen ja vie eteenpäin rakkauden, lohdun ja feminismin sanomaa.

Aineistoissa korostuivat eniten nu shun salaisuus sekä naisten kohtaama alistaminen. Aineistojen kirjoittajat ovat kokeneet nu shusta kerrottaessa olennaisimmiksi asioiksi kirjoituksen salaisuuden ja tilanteen, joka on luonut tarpeen omalle kirjoitusjärjestelmälle. Myös kapinallisuus mainittiin usein, mistä voi päätellä, että kirjoittajat ovat nähneet nu shun kapinana rakenteita vastaan. Lisäksi sisarus mainittiin usein, eli nu shun naisten välille luoma yhteys on selvästi puhutellut kirjoittajia.

4.3. Mahdollisia syitä tietynlaiseen kerrontaan

Kun on saatu selville, millaisena nu shu näissä artikkeleissa nähdään, voidaan miettiä syitä tietynlaiseen kerrontaan. Miksi kirjoittajat näkevät nu shun tällä tavalla ja miksi he ovat valinneet juuri nämä asiat tärkeiksi kertoa? Alkutilanne eli alistavat olosuhteet ovat tietysti tarinan kannalta tärkeä, sehän on syy-seuraussuhteen syy nu shun syntymisessä. Voi myös olla, että kuvailut Jiangyongin naisten tilanteesta ovat järkyttäneet ja koskettaneet nykypäivän yleisöä, etenkin feministejä, jotka toimivat naisten aseman parantamiseksi.

Estenson (2019) on koornut tutkimuksessaan narratiiveja, joita nu shuhun länsimaissa usein liitetään. Yksi niistä on, että Jiangyongin naiset esitetään pelkästään alistettuina hahmoina, joilla ei ole mitään

valtaa kehoonsa tai elämäänsä. Tämän narratiivin voi havaita tutkimistani aineistoista, sillä naisten kohtaaman alistamisen muodot ovat niissä jaetulla ykkössijalla eniten mainittuna aiheena ja naisten kohtaamia vääryyksiä kuvailtiin paljon. Estensonin mukaan on kapeakatseista ja epäkunnioittavaa määritellä naisen olevan sataprosenttisen voimaton ja alistettu, vaikka tämä eläisi hyvin patriarkalisessa yhteiskunnassa. Lisäksi kungfutselaisuus on monimuotoinen uskomusjärjestelmä, eikä sitä tulisi typistää pelkästään epätasa-arvoisiksi rakenteiksi (Estenson, 2019).

Kaikista aineistoistani on löydettävissä salaisuusnarratiivi, jonka myös Estenson mainitsee. Aineistoistani jokainen käytti ilmausta ”salakieli” ja NuShu Sisters oli ainut, joka toi esiin sen, että miehetkin olivat ainakin jossain vaiheessa tietoisia nu shun olemassaolosta. Vaikka nu shu oli tarkoitettu pelkästään naisten käyttöön, sitä koskaan tarkoituksellisesti pidetty salassa miehiltä, vaan miehetkin kuulivat, kun nu shu -tekstejä laulettiin ja luettiin ääneen etenkin erilaisissa juhlissa (Estenson, 2019; Lee, 2004). Tosin, osa nu shu -kirjoituksista oli tarkoitettu yksityisiksi eikä miesten nähtävillä, kuten valasisarten väliset kirjeet (Idema 2009, 4). Käsitys kirjoituksen salaisuudesta on ilmeisesti lähtöisin niiltä ajoilta, kun nu shu ensimmäisen kerran ”löydettiin” ja luultiin, että sitä on pidetty tarkoituksella salassa (Estenson, 2019). Lisäksi salakieli kuulostaa otsikoissa kiinnostavalta.

Yksi Estensonin havaitsemista usein esitetyistä narratiiveista on myös tutkimissani aineistoissa esiintyvä kapinallisuusnarratiivi, jonka mukaan Jiangyongin naiset nähdään ”vallankumouksellisina, jotka vaihtavat keskenään salaisia kirjeitä pahaenteistä tarkoitustaan varten” (Estenson, 2019). Aineistoissani tämä näkyi esimerkiksi kuvaamalla, että nu shun keksiminen oli hienovaraista kapinaa. Samoin kuin kielen salaisuuden korostaminen, myös näkemys nu shusta aseena patriarkaattia vastaan saa sen kuulostamaan mediassa jännittävämmältä. Voi olla, että etenkin ne, jotka lukevat nu shusta feministisestä näkökulmasta, ovat voimaantuneet, innostuneet tai inspiroituneet siitä mahdollisuudesta, että köyhät maalaisnaiset ovat taistelleet miesvaltaisuutta vastaan omalla salakielellään. Monen mielestä on virkistävää ja ihmeellistä löytää miesvaltaisesta historiankirjoituksesta jotakin, mitä tavalliset naiset ovat tehneet. Nu shu on myös niin ainutlaatuinen ilmiö – tämänhetkisen käsityksen mukaan ainut pelkästään naisten käytössä ollut kirjoitusjärjestelmä – että se saattaa jo senkin takia tuntua kumoukselliselta.

Estenson kirjoittaa myös siitä, kuinka valkoinen feminismi näkee nu shun usein omista lähtökohdistaan ja yhdistää sen omaan feministiseen taisteluunsa ymmärtämättä, että Jianyongin naisten maailmankuva ja lähtökohta oli täysin erilainen. Länsimaiset feministit ovat niin varmoja siitä, että Jiangyongin naiset jakoivat samat arvot kuin he, että ovat jopa ottaneet nu shu -sanat omaan

käyttöön (Estenson, 2019). Tämä kuvastaa täysin sitä, mitä kolmannessa aineistossani eli NuShu Sisters -järjestön sivuilla tapahtuu. NuShu Sisters on ottanut sanan nimeensä ja logoonsa, koska he näkevät jakavansa samat ”visiot” kuin Jiangyongin valasisaret.

Feminismin yhdistäminen nu shun tarinaan on siitä mielenkiintoista, ettei kyseistä käsitettä ollut sen elinaikoihin vielä olemassa. Nykylukija kuitenkin yhdistää naisten asemaa parantavat teot helposti feminismiin, joten nu shu on helppo nähdä feministisenä liikkeenä. Wilt L. Idema kirjoittaa, ettei feminismin yhdistäminen nu shuhun ole välttämättä kovin mielekäästä, sillä säilyneet nu shu -tekstit eivät ilmaise toiveita vallitsevien valtasuhteiden muuttumista, mutta toisaalta niistä on löydetty mainintoja sukupuoliroolien epäreiludesta. Näissä teksteissä on kuitenkin todettu, että roolit ovat ennalta määrättyjä eikä niitä voi tässä elämässä muuttaa (Idema 2009, 8). Surun ja murheen liittäminen nu shun tarinaan on luonnollista, koska surujen jakaminen ja purkaminen oli nu shun pääkäyttötarkoituksia ja mahdollisesti myös sen syntysyy (Liu, 2017).

5. Pohdinta ja päätäntö

Tutkimukseni tarkoituksena oli tarkastella naisten omaan kirjoitukseen nu shuhun länsimaalaisissa mediateksteissä liitettyjä narratiiveja. Tarkastelemalla sitä, mitä narratiiveja nu shuhun siitä kerrottaessa liitetään, pystytään tarkastelemaan sitä, miten ilmiö länsimaissa nähdään ja mitkä seikat koetaan tärkeiksi. Pohdin myös syitä siihen, miksi nu shu nähdään ja esitetään tietyllä tavalla. Tutkimusta tehdessäni olin kiinnostunut siitä, millaisia merkityksiä länsimaalainen ja etenkin feministinen yleisö nu shulle antaa ja onko sillä roolia feministisessä voimaantumisessa.

Toteutin tutkimukseni analysoimalla kolmea eri mediatekstiä. Kyseiset tekstit olivat kaikki julkaistu länsimaisilla julkaisualustoilla, olivat naisoletettujen kirjoittamia ja sisälsivät yleisesti nu shuhun liitettäviä narratiiveja. Aineistojen määrä on hyvin vähäinen johtuen kandidaatintutkielman rajallisuudesta. Olisi ollut mielenkiintoista ja hyödyllistä analysoida huomattavasti suurempi määrä nu shua käsitteleviä mediatekstejä, mutta jouduin valitsemaan suuresta määrästä vain kolme. Suuremmalla määrällä aineistoa saataisi laajempi ja luotettavampi kuva nu shuhun liitetystä kerronnasta, mutta koen, että valitsemisani aineistoissa käytetyt ilmaisut ja narratiivit toistuivat suurella osalla aihetta käsitteleviä mediatekstejä. Näin ollen koen, että aineistoni edustaa nu shusta kirjoitettuja mediatekstejä melko hyvin.

Yleisimmät aineistossani nu shuhun liitetyt narratiivit ovat alistamis- ja salaisuusnarratiivit. Lisäksi ajatukset nu shun kapinallisuudesta ja sen luomasta sisaruudesta esiintyivät usein. Näissä mediateksteissä tarinan tärkeimmiksi seikoiksi nähdään siis Jiangyongin naisten kohtaama alistaminen ja patriarkaaliset yhteiskuntarakenteet, kirjoitusjärjestelmän salaisuus, sen mahdollinen kumouksellisuus sekä sen naisten välillä luoma sisarellinen yhteys. Tutkimuskirjallisuus tunnistaa monet näistä yleisiksi nu shuhun liitetyiksi narratiiveiksi ja välillä kyseenalaistaa niiden todenmukaisuutta (esim. Estenson, 2019; Sala, 2018).

Olen sisällyttänyt tutkimukseeni pohdintaa myös siitä, miten valkoinen feminismi näkee ilmiön ja on yhdistänyt sen omiin lähtökohtiinsa osittain irrottaen sen alkuperäisestä, historiallisesta ja kiinalaisesta kontekstistaan. Vaikka aineistoistani löytyi hyvin monia edellä mainittuja, yleisiä nu shuhun liitettyjä narratiiveja, en välttämättä yhdy Estensonin näkemykseen siitä, että näitä asioita korostava kerronta olisi epäkunnioittavaa Jiangyongin naisia kohtaan. Suurimmaksi osaksi aineistoistani huokui ihailu näitä naisia kohtaan, jotka ovat toivottomalta vaikuttaneessa tilanteessa luoneet oman kirjoituksen ja sitä kautta oman tilan toimia ja kirjoittaa omaa historiaansa. En väitä, että aineistojen kerronta olisi täysin totuudenmukaista tai ongelmatonta, tunnistan etenkin kolmannesta aineistostani eksotisointia ja toiseuttavaa kieltä (”olipa kerran hyvin kaukaisessa maassa”), mutta näen kaikki nämä tekstit kuitenkin kunnianosoituksena ja kiinnostuksena nu shuta kohtaan.

Aiheesta avautuu paljon jatkotutkimusmahdollisuuksia. Oma tutkimukseni voisi olla mielekästä toteuttaa laajemmalla aineistolla. Lisäksi suuren määrän aineistoa läpi kahlatessani kiinnostuin nu shun käytöstä nykypäivänä ja sen kaupallistamisesta. Näen, että tämän ainutlaatuisen kirjoituksen kaupallistamista käsittelevälle tutkimukselle olisi tarvetta, koska löysin monia aihetta pohdiskelevia ja huolestuneitakin tekstejä. Hakuja tehdessäni löysin myös monia kaupallisia sivuja, jotka myivät jotakin nu shu -nimen alla, ehkä tunnetuimpana esimerkkinä brittiläinen Nu Shu -vaatebrändi. Lisäksi oma tutkimukseni on ymmärtääkseni ensimmäinen suomenkielinen tutkimus nu shusta, joten suomenkieliselle tutkimukselle aiheesta on ainakin tilaa. Olen tutkimusta tehdessäni saanut monilta palautetta, etteivät he olleet edes kuulleet nu shusta aikaisemmin, joten ilmiö on Suomessa vielä melko vähän tunnettu.

Lähteet ja kirjallisuus

Tutkimusaineisto:

Alliance of Women Film Journalists. "Movie of the week December 9, 2022: Hidden Letters".
Luettu 5.2.2023. https://awfj.org/blog/2022/12/03/movie-of-the-week-december-9-2022-hidden-letters/?doing_wp_cron=1675182894.9928629398345947265625

NuShu Sisters. Luettu 5.2.2023. <https://www.nushusisters.com/about>

Snyder, Anna. 2013. "Sectors and subversion in China." Language Trainers. Luettu 5.2.2023.
<https://www.languagetrainers.com/blog/secrets-subversion-in-china-nu-shu/>

Artikkelit:

Chuba, Cheryl E. Page, Nanette. 1999. "Empowerment: What is it?" *Journal of Extension* 37(5).

Du, Xingjie. 2021. "Destruction of Patriarchal Society by Nu Shu in Snow Flower and Secret Fan." *Theory and Practice in Language Studies* 11(1): 92-96.

Estenson, Kimberly. 2019. " "A Good Girl Can Fight Her Way Through a Thousand Troops": An Analysis of *Nushu* Culture and its International Representation". Wittenberg University. OhioLINK Electronic Theses and Dissertations Center.

Heikkinen, L.T. Hannu. 2010. "Narratiivinen tutkimus – todellisuus kertomuksena" teoksessa *Ikkunoita tutkimusmetodeihin II*, toimittaneet Aaltola Juhani ja Raine Valli, 143–159. Jyväskylä: PS-kustannus.

Hänninen, Vilma. 2010. "Narratiivisen tutkimuksen käytäntöjä" teoksessa *Ikkunoita tutkimusmetodeihin II*, toimittaneet Juhani Aaltola ja Raine Valli, 160–178. Jyväskylä: PS-kustannus.

Islamiyah, Neurina. Koiri, Much. 2017. "Female subjectivity in Lisa See's Snow Flower and the Secret Fan". *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. 108: 134-139.

Lee, Lin-Lee. 2004. "Pure Persuasion: A Case Study of Nushu or "women's script" discourses". *The Quarterly Journal of Speech* 90(4): 403-421.

Liu, Wei-Fen. 2017. "Practice and cultural politics of "women's" script: nushu as an endangered heritage in contemporary China". *Angelak: Journal of Theoretical Humanities* 22(1): 231-246.

Lo, Yuen-yi. 2012. "She is one and all – writing nushu, women's script in an Autobiography". *New Writing* 9:3: 374–395.

Mandal, Keshab Chandra. 2013. Concept and Types of Women Empowerment". *International forum of teaching and studies* 9(2).

Sala, Ilaria Maria. 2018. "What the world's fascination with a female-only Chinese script says about cultural appropriation". *Quartz*, May 24, 2018. qz.com/1271372/what-the-worlds-fascination-with-nushu-a-female-only-chinese-script-says-about-cultural-appropriation/.

Syrjälä, Leena. 2001. "Elämäkerrat ja tarinat tutkimuksessa" teoksessa *Ikkunoita tutkimusmetodeihin I*, toimittaneet Juhani Aaltola ja Raine Valli, 203–217. Jyväskylä: PS-Kustannus.

Wang, Kaihao. 2017. "Niche Script". *China Daily*. <https://www.chinadailyhk.com/articles/90/0/242/1503369088504.html> (Luettu 13.10.2022).

Young, Lauren. 2017. "Remembering Nushu, the 19th-Century Chinese Script Only Women could write". *Atlas Obscura*. <https://www.atlasobscura.com/articles/nushu-chinese-script-women> (Luettu 13.10.2022).

Kirjat:

Idema, Wilt L. 2009. *Heroines of Jiangyong: Chinese Narrative Ballads in Women's Script*. University of Washington Press.

See, Lisa. 2005. *Lumikukka ja salainen viuhka*. Helsinki: WSOY.